

NAMIS

Forum för nationella minoriteter i Sverige

Nyhetsbrev nr 5, den 20 maj 2010

Kulturverksamhet

Videoställning på Judiska Teatern – Small Songs

En videoexposé av Lee Yanor. Small Songs är en koreograferad utställning i tre delar där lika många videoverk av Lee Yanor presenteras. Fokus ligger på Lee Yanors videoverk samt emulsioner och hologram, stillbilder i experimentella tekniker med rörelse som gemensam nämnare. Small Songs öppnar lördag 17 april på Judiska Teatern och pågår till 6 juni. Utställningen kommer att vara öppen onsdag-fredag 14-20, lördag-söndag 12-17. Fri entré.

Klezmerkonsert

Stahlhammer Klezmer Classic Trio har huskonsert hos Nils Rönnegård. Lördag 22 maj. Adress: Björkberg 105, Kopparberg Info: 0580-123 93 eller 070-314 81 52. Entré 150 kr / 50 kr student, betalas i dörren

Judisk film: Coffee with Pina

Coffee with Pina är Lee Yanors unika filmporträtt av en av 1900-talets mest inflytelserika och berömda koreografer – Pina Bausch. Pina Bausch har givit dansen ett nytt språk, långt ifrån den klassiska baletten. För många har mötet med hennes konst varit överväldigande. Den israeliska videokonstnären och fotografen Lee Yanor blev hennes vän i Paris och är en av de mycket få som bjudits in till Pina Bauschs studio. Coffee with Pina filmades mellan 2002-2005 och har visats på en rad stora filmfestivaler världen över. Pina Bausch avled förra året vid 69 års ålder. Filmen är 52 minuter lång. Med anledning av det stora intresset för Coffee with Pina har det lagts in tre extraföreställningar av filmen. Onsdag 26 maj, torsdag 27 maj och fredag 28 maj, kl 20.00. Biljetterna kostar 80 kr och kan bokas via Ticnet (online eller via telefon 0771707070) eller i Judiska Teaterns egen biljettkassa som är öppen vardagar mellan 14-16 (telefon: 08-6631212).

Ny finsk film på Zita

27/5 Med ena foten ur graven (Toinen jalka haudasta, 2009). En komedi full av överraskningar. Visa är mitt i ett struligt förhållande och han är dessutom dödssjuk. Hanna är en journalist som gör en artikelserie om döendes sista önskningar. Visa träffar Hanna och upptäcker att han har hittat kvinnan i sitt liv - bara lite för sent. När Visa får veta att han inte alls är döende är det svårt för omgivningen att acceptera att han är frisk. Med: Tobias Zilliacus, Helena Vierikko, Susanna Mikkonen, Jarkko Pajunen. Förfilm: Visitor (Ensimmäinen eskelinen, 2006) av Mika Hotakainen. 15 min. Biografen Zita, Birger Jarlgatan 37. För biljetter ring 08-23 20 20. (70 kr)

Klubb: Mokoma + Sheriffi = Sant

För allra första gången någonsin bultar två Finlandsälskande indieföreningars hjärtan i samma takt. När musikklubben MOKOMA och kulturtidskriften SHERIFFI anordnar sin allra första klubb tillsammans importerar de Helsingforsnatten till Ritz i Göteborg. Under klubbkvällen ställer även den sverigefinska graffitikonstnären RUBIN ut sina alster. För mer information: <http://mokoma.se>, <http://sheriffi.se>. Fredagen, den 28 maj klockan 21-03. Ritz. Bastionsplatsen 2, Göteborg. Biljetter: 80 kronor i dörren.

Finsk teater: Grace ja Glorie (Grace och Glorie)

En äldre kvinna väntar ivrigt på sin död i en avlägsen stuga. En sjuksköterska ställer upp för henne under hennes sista tid på jorden. Kvinnorna är väldigt olika, men under dessa speciella förhållanden föds ändå en fin vänskap. Eila Roine och Teija Auvinen spelar kvinnorna i succépjäsen med mycket värme och humor. Tammerfors teaters regissör Tommi Auvinen regisserar sin mor Eila Roine och sin fru Teija Auvinen. Brodern Janne ansvarar för ljus- och ljudarrangemanget. På finska. Sön 23/5 kl. 15. Plats: Finlandsinstitutet. Biljetter: 100 kr

Seminarier, föreläsningar och kurser

Ilmainen Rapcamp musiikkileiri nuorille/Rapcamp - gratis musikläger för ungdomar
Ruotsinsuomalaisten nuorten liitto (RSN) järjestää rapcamp "musiikkileirin" 11-16 vuotiaille ruotsinsuomalaisille nuorille. Päivät alkavat aamiaisella (mehu ja leipä), jonka jälkeen ryhmä jaetaan kahteen tai kolmeen pienempään ryhmään. Ryhmissä harjoitellaan mm. musiikkivideoiden tekemistä, kirjoitetaan oma biisi, sekä opetellaan hiphop musiikin tekemistä. Jossain vaiheessa päivää syödään kevyt lounas. Iltapäivällä noin klo 16.00 nuoret pääsevät kotiin/vapaa-ajalle. Perjantaina vanhemmilla, sukulaisilla ja muilla on mahdollisuus tulla iltpäivällä katsomaan, mitä nuoret ovat oppineet viikon aikana. He saavat siis esiintyä ja esitellä itse tuotettua materiaalia. Projektin vetäjänä toimii Jesse Piisinen, joka vetää mm. Fridhemsplanin koululla teatteriryhmää. Leiri on ilmainen, kustannuksista vastaa RSN. Lisätietoa info@rsn.nu tai Markus 076-2286045. Ajankohta: 14-18/6. Ma-to klo 10-16, pe 14-20. Birkagården, Karlbergsvägen 86B, Stockholm.

Föreläsning: God ortnamnsed - vad är det och vad innebär det för minoritetsspråkens ortnamn?

Den 1 juni 2010 håller Institutet för språk och folkminnen ett seminarium i Kiruna med syfte att informera om den officiella ortnamnsverksamheten i Sverige. Ortnamnens redovisning i flerspråkiga områden ägnas särskild uppmärksamhet. Målgrupp är representanter för minoritetsspråken, berörda kommunala tjänstemän och politiker, representanter för hembygdsrörelsen och andra intresserade. Seminariet äger rum den 1 juni kl. 08.30–13.00 i Folkets hus, Lars Janssonsg. 17, i Kiruna. Seminariet är avgiftsfritt. Anmälan sker till daum@sofi.se senast 24 maj. Vid eventuella frågor kontakta Leif Nilsson på tel. 018-65 21 71 eller e-post leif.nilsson@sofi.se.

Meänkieltä kielikylvyssä Kangosessa - Språkbad i meänkieli.

Lär dig meänkieli i vardagssituationer som t.ex. baka, fiska, måla, meka med bilen, handarbete m.m. Kursen hålls v. 28 under laxfestivalveckan i Kangos. Anmäl dig senast den 18 juni till kerstin.kruukka@hotmail.com. Kom gärna med förslag till aktivitetsinnehåll!

Seminarium: Samerna, språket och samhället

Gaaltije bjuder, som en del i ambition att vara ett stöd för kommuner och myndigheter i arbetet med den nya minoritetslagen in till ett seminarium om den språkhandbok som Sametinget framställt. Sametingets personal ger en vägledning i bakgrunden till boken och hur den kan användas i praktiken! Vid seminariet ges även tillfälle till diskussion. Seminariet är öppet för alla men vänder sig främst till personal inom kommuner, landsting och myndigheter. Plats; Gaaltije, Köpmangatan 58, Östersund. Torsdag 3/6 kl. 13-17. Anmälan sker till helen@gaaltije.se

Föreläsningar på Judiska Museet

Författaren Stephan Mendel Enk berättar om och läser ur sin nyligen utkomna roman "Tre apor", om tre judiska generationer. Recensenterna är lyriska. I DN jublar Johan Thente över en "suverän debutroman som borde bli en bästsäljare". Tisdag 25 maj kl 19.00. Obligatorisk föransmälan till annika@judiska-museet.se

Lena Posner-Körösi Församlingens första kvinnliga ordförande, som avgick efter senaste valet, berättar om sina tio år vid makten och de utmaningar de judiska församlingarna i Sverige står inför. Tisdag 8 juni kl 19.00. Obligatorisk föransmälan till annika@judiska-museet.se

Information och aktualiteter

Samiskt språkcentrum i Östersund – Tärnaby

Samiskt språkcentrum finns till för alla som vill stärka samiskans position i samhället. Samiskt språkcentrum är lokaliserat till Derna/Tärnaby och Staare/Östersund. Språkcentrums medarbetare i Östersund finns i Sametingets lokaler på Köpmangatan 58, tillsammans med Gaaltije – sydsamiskt kulturcentrum. Språkcentrum ska tillgodose alla samers – både unga och äldre – behov av att återta sitt eget språk. Med samiska avses samtliga varieteter av språket inom den svenska delen av Sápmi. Ta gärna kontakt med oss för att diskutera, utveckla idéer och metoder!

E-post till språkcentrum: giele-jarnge@sametinget.se

Disputation i tvåspråkighetsforskning

Kamilla György-Ullholm disputerar på avhandlingen "Same Mother Tongue – Different Origins. Implications for Language Maintenance and Shift among Hungarian Immigrants and their Children in Sweden". Onsdagen den 2 juni, kl 13.00 (prick)
Nordenskiöldssalen, Geovetenskapens hus.

Disputation om återbegravning

Malin Masterton disputerar på avhandlingen *Duties to Past Persons. Moral Standing and Posthumous Interests of Old Human Remains*. Avhandlingen, som bland annat tar upp frågan om återbegravning av mänskliga kvarlevor, finns på <http://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:310376>. Abstract och information om disputationen finns på <http://www.uu.se/press/pm.php?typ=pm&id=1038>. 29 maj kl 9.15 i Auditorium Minus, Gustavianum.

Kurser vid Hugo Valentin-centrum ht 2010 och vt 2011

Det flerspråkiga Sverige 30 hp
Masterkurs i språkpolitik, 7,5 hp
Romsk kultur, 7,5 hp
Se vidare: www.valentin.uu.se; kurser

Uppföljare till *Sms från Soppero* på gång

Ann-Helén Laestadius ungdomsbok *Sms från Soppero* har blivit en stor succé både inom och utanför Sverige. Boken var det vinnande bidraget i den skrivartävling som Podium Förlag, Nordiska museet och Samiskt informationscenter utlyste år 2007, med rubriken "Att vara ung same idag". Våldigt många människor har känt igen sig i berättelsen om Agnes 13 år som inte vill behöva välja mellan att vara same och svensk - hon är ju både och! Boken har kommit i pocket och ska filmatiseras och i sommar kommer en uppföljare på Rabén & Sjögren förlag i sommar, *Hej vacker*.

Rovdjursprat på Skansen

Jörgen Stenberg från Malå sameby kommer att, tillsammans med representanter från bland annat rovdjursföreningen, jägarförbundet och Dalarnas fåboddiförening, finnas på Skansen för att prata med intresserade. Söndag, 23 maj. Kl 11:00 - 16:00

Svedjeseminarium på Bredsjögården

Fyra föreläsningar av svedjespecialister Stig Welinder, Per Martin Tvensberg, Gabriel Blad och Birger Nesholen samt Kersti Berggren! Seminarieavgift, 1500 kronor, inkluderar mat och boende, 400 kr utan logi och 200 kr

utan mat och logi. Anmälningar före 30/5 till seppo.remes@altelia.com eller direkt till Bredsjögården, info@bredsjoherrgardar.se. Bredsjögården, lö 12/6 kl. 11.00

Publikationer och utgåvor

Språksituationen i Sverige 2009

Språkrådet har överlämnat den årliga omvärldsanalysen till regeringen. Rapporten behandlar situationen för svenska språket, det svenska teckenspråket och de nationella minoritetsspråken och tar upp utvecklingstendenser i samhället som har betydelse för språkens ställning. Rapporten kan laddas ner från Språkrådets webbsida <http://www.sprakradet.se/6717>

Puhutaanko suomea? / Ska vi tala finska?

Sverigefinländarnas delegation anordnar i samverkan med Hugo Valentin-centrum vid Uppsala universitet och Finskt språk- och kulturcentrum vid Mälardalens högskola en pressträff om idéboken "Puhutaanko suomea?" (Ska vi tala finska?). Vid pressträffen medverkar: Professor Jarmo Lainio, Stockholms universitet/Finskt språk- och kulturcentrum vid Mälardalens högskola, professor Leena Huss, Hugo Valentin-centrum vid Uppsala universitet, ordföranden Markku Peura, Sverigefinländarnas delegation. Plats: Finlandsinstitutet, Snickarbacken 4, Stockholm. 25/5. Kl. 13. Närmare upplysningar lämnas av Markku Peura tel. 08-590 809 91

Gratis e-bok om minoritetsfrågor i skolan

Rob Dunbars och Tove Skutnabb-Kangas bok "Indigenous Children's Education as Linguistic Genocide and a Crime Against Humanity? A Global View" kan läsas gratis via nätet på <http://www.e-pages.dk/grusweb/55/>

TV och radio

Ny UR-serie om våra nationella minoritetsspråk och deras framtid

UR-serien "I love Språk" kommer under tre kommande söndagar belysa våra nationella minoritetsspråk.
Jiddisch och framtiden SVT2 söndag 30 maj kl. 17 (repris 1 juni kl. 13.30)
Meänkieli och framtiden SVT2 söndag 6 juni kl. 17 (repris 8 juni kl. 13.30)
Samiska och framtiden SVT2 söndag 13 juni kl. 17 (repris 15 juni kl. 13.30).
Program om finska och romani har sänts tidigare. Programmen kommer som vanligt att kunna ses även på UR-webben <http://www.ur.se/pedagog/Skolamnen/Sprak/>

Den första juni 2000 trädde den svenska ratificeringen av Europarådets konvention om regionala språk och minoritetsspråk samt Ramkonventionen för skydd av nationella minoriteter i kraft. Därigenom erkände Sverige fem nationella minoriteter och minoritetsspråk: judar/jiddisch, romer/romani, samer/samiska, sverigefinnar/finska och tornedalingar/meänkieli.

NAMIS syftar till att förbättra möjligheterna för forskningsarbete inom temaområdena nationella minoriteter, minoritetsspråk och minoritetskulturer. Vi vill fungera som forum för kunskapsutbyte med minoritetsorganisationer, statliga organ och myndigheter som sysslar med språkliga och kulturella frågor, samt med praktiker verksamma inom området kulturell och språklig revitalisering.

Samisk barnradio

Nu startar UR:s barnradioserie 'Små sagor på lulesamiska'. Först ut är 'Grodan och främlingen/Tsuoppoj ja amás' av Max Velthuijs. Serien består av totalt fyra program. Programmet sänds i radions P2 måndag den 24 maj kl. 14.15, och dessutom digitalt (DAB-sändning) kl. 11.45 och 23.45 samma dag. Programmet kommer sedan att vara tillgängligt på webben på <http://ur.se/play>. Dessutom finns serien 'Små sagor på meänkieli' tillgänglig på <http://ur.se/play>. Mer info finns på www.ur.se.

Internet

Språkrådets webb för unga

Språkrådets nya webbsidor för unga som vill veta mer om språk vänder sig till både yngre och äldre barn. Siktet är i första hand inställt på barn i åldrarna 10–12, men även yngre och äldre barn har glädje av sidorna, liksom förstås lärare.

Se <http://www.sprakradet.se/7039>.

Mer information:

Birgitta Lindgren, 08-442 42 06,

Biirgitta.Lindgren@sprakradet.se

Riina Heikkilä, 08-455 42 24

Riina.Heikkila@kielineuvosto.se

Jiddischblogg

På bloggen delas med av jiddischvärldens litteratur, musik, film, konst och naturligtvis även språket! <http://jiddisch.blogg.se/>

Samiskt lexikon på webben

På <http://risten.no> finns ett samiskt lexikon och språkdatas. Sidan finns på flera språk och innehåller databaser över samisk terminologi, samiska ordlistor och lexikon på sydsamiska, nordsamiska och lulesamiska. Det finns även grammatikinformation om de ovan nämnda språken och information om språkens historia i Norge.

Romanilexikon

ROMLEX är ett romanilexikon på engelska. Den täcker olika romanidialekter och tillåter översättande mellan olika språk.

<http://romani.kfunigraz.ac.at/romlex/>

Romani E Journal

Webbsajt som fungerar som dokumentarkiv, akademisk tidskrift och antiziganistisk knutpunkt

www.romaniejournal.com

Resandefolket på webben

Sidor av och om resandefolket, i såväl blogg- som hemsidesform.

<http://eleonorfrankemo.blogg.se>

<http://frihetbortiskogen.spaces.live.com>

<http://www.resande.info.se>

<http://www.kfrg.net>

NAMIS

Forum för nationella minoriteter i Sverige

Hugo Valentin-centrum

Adress:

Thunbergsv. 3D

Box 521

SE-751 20 Uppsala

Tel: 018-471 23 59

Fax: 018-471 23 63

Kontaktpersoner: För ytterligare information eller deltagande i nätverket kan du vända dig till doc.

Satu Gröndahl, tfn 018-471 63 96 (e-post: satu.grondahl@valentin.uu.se).

Du som vill bidra med information till nyhetsbrevet, vänligen kontakta Leena Huss, tfn 018-471 23 61 (e-post leena.huss@valentin.uu.se).

